

Elektrospotřebiče v domácnosti

Elektrické spotřebiče jsou dnes nezbytnou součástí našeho života a provázejí nás prakticky čtyřicet hodin denně. Ať je to doma, na pracovišti nebo v místech, kde trávíme volný čas. Jsou nejen našimi pomocníky, ale také současně jednou z nejčastějších příčin požárů.

V domácnostech se hlavními zdroji požáru stávají televizory, ledničky, žehličky, varné konvice, fritézy, elektrické ruční nářadí apod. Ne každý elektrický spotřebič je, i přes ujistění prodávajícího, dostatečně bezpečný a spolehlivý a tak se často stává, že si domů nevědomky pořídíme zdroj požáru. Velké nebezpečí rovněž skrývá vadné elektrické vedení nebo nesprávné zapojení zásuvek. Nejčastější příčinou požáru je buď technická porucha na elektrickém spotřebiči, nebo lidská nepozornost a nedbalost.

Abychom se pokud možno vyhnuli případnému nebezpečí, měli bychom již při nákupu spotřebičů věnovat pozornost některým zásadním informacím:

- nový elektrický spotřebič musí být označen značkou shody CE, případně je dobré si ověřit, zda je na výrobku i značka některé akreditované zkušebny;
- přímo na elektrickém spotřebiči, v průvodní dokumentaci nebo na obalu výrobku musí být označeno jmenovité napětí a příkon a údaje o výrobcu a údaje o modelu nebo typu;
- nezbytnou součástí výrobku musí být návod k obsluze a další texty v češtině, záruční list a pokladní doklad

Pokud se setkáme s tím, že překlad dokumentace z cizího jazyka do češtiny je nesprávný a neúplný s množstvím gramatických chyb, mělo by nás to před zakoupením takového výrobku varovat. Rovněž musíme uvážit, zda příkon spotřebiče je vhodný s ohledem na zatížitelnost obvodu, ve kterém má být zapojen. Pokud elektrický spotřebič nespĺňuje tyto základní požadavky, je lépe si jej nepořizovat, i když nás prodávající a cena přesvědčují o opaku. Velké bezpečnostní riziko s sebou nese i nákup použitých spotřebičů, ke kterým není žádný návod k použití, neznáme jeho stáří a technický stav.

Pozornost bychom rovněž měli věnovat umístění a zapojení elektrického spotřebiče.

Vzhledem k tomu, že nejen elektrické spotřebiče určené pro vytápění, ale i ostatní spotřebiče se při provozu zahřívají, je důležité zabezpečit dostatečně chlazený prostor v okolí spotřebiče, aby nedošlo k jeho přehřátí, následnému vzplanutí a rozšíření požáru.

Požár může způsobit i vadné elektrické vedení nebo nesprávné zapojení elektrických zásuvek. Měli bychom mít přehled, na jaký průtok proudu jsou uzpůsobeny zásuvkové obvody a jakými jističi jsou osazeny, abychom mohli elektrický spotřebič připojit bez nebezpečí, že síť přetížíme.

Velkým problémem jsou rovněž prodlužovací šňůry a přenosné zásuvkové lišty a to především, když upřednostníme cenově výhodnější „slabší“ vodiče. Většina prodlužovacích šňůr a rozdvojek je schopna přenést maximálně 2300 W. Rozhodně by se prodlužovací šňůra neměla prodlužovat další šňůrou, resp. rozdvojkou, protože právě spoje jsou nejrizikovějším faktorem. Rovněž by se neměly zasunovat rozdvojky do rozdvojky, vhodnější je použít prodlužovací lištu. Často se stává, že prodlužovací šňůry jsou ukryvány různě pod koberci, za skříněmi apod., kde jsou podmínky pro vznik požáru z přehřátí nejpříznivější. Navíc přecházením a přejížděním kabelu, který je ukryt pod kobercem může časem dojít k jeho poškození. Prodlužovací šňůry by měly být vedeny přehledně a v žádném případě se nesmí přitloukat hřebíky nebo sponami s ostrými hranami. Elektrické spotřebiče je nutné zapojovat

jen do řádně uzemněných tříkolíkových zásuvek (zásuvky se dvěma otvory a jedním kolíkem), které jsou nainstalovány osobou s příslušnou kvalifikací.

Samostatnou kategorií rizikových elektrických spotřebičů tvoří přímotopy, teplomety, akumulární kamna apod., u kterých hrozí nebezpečí požáru při jejich zakrytí hořlavým materiálem (např. sušení prádla).

„Zakrývat“ bychom samozřejmě neměli žádný elektrický spotřebič vzhledem k možnému přehřátí a následnému vzniku požáru. Větrací mřížky na např. u televizoru, mrazničky apod. slouží k odvodu tepla a brání přehřátí spotřebiče. Všechna takováto bezpečnostní upozornění musí samozřejmě obsahovat dokumentace od výrobce spotřebiče.

Důležitým pravidlem je nenechávat elektrické spotřebiče bez dozoru. Především pokud se jedná o pečící troubu, varnou desku nebo jiný spotřebič, kde právě připravujeme jídlo. Stejně tak se jedná o fritézy, toustovače, domácí pekárny apod., kde může dojít nejen ke spálení pokrmů, ale i k následnému požáru. Některé spotřebiče jsou již dnes vybaveny pojistným časováním, které po určité době přístroj automaticky odpojí, ale i přesto bychom neměli nechat přístroje bez dohledu.

Vzhledem k tomu, že každý výrobek se během provozování opotřebovává, předepisují technické předpisy a technické normy jejich pravidelné kontroly. Současná legislativa nenařizuje provádět pravidelné prohlídky a revize spotřebičů používaných v domácnosti. Doma si každý za zdraví své, zdraví svých blízkých a za svůj majetek zodpovídá sám a proto není od věci, a můžeme to jen doporučit, nechat si používané elektrické spotřebiče občas překontrolovat odborníkem.

nrap. Dagmar Benešová
Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje
územní odbor Nový Jičín
Zborovská 5, 741 01 Nový Jičín
pracoviště prevence, ochrany obyvatelstva a krizového řízení